

Grutto!

Een koe kijkt wat er zich eigenlijk onder die nestbeschermer bevindt.

Een gruttokuiken.

De openingsscène van de bioscoopfilm *Grutto! De reis van onze nationale vogel* van Ruben Smit plaatst de kijker op het puntje van de stoel. Vanuit heel laag perspectief zie je een maaimachine op een jonge grutto afkomen...

Het verhaal beschrijft een levensjaar van de grutto en begint in Senegal, waar grutto's overwinteren. Ze arriveren daar als de mensen er rijst zaaien. Grutto's lusten die rijstkiempjes wel, waardoor ze er als plaag worden beschouwd. De trektocht naar Nederland zit vol gevaren zoals uitputting, jacht en kiekendieven. In Nederland volgen we het broeden en het opgroeien van de kuikens. Ook hier loeren gevaren: droogte, overstromingen, onderkoeling, insectentekort, maaimachines en predatoren. De enkele jonge grutto die het overleeft, is klaar om naar het zuiden te vliegen.

Enkele beelden zullen mij lang bijblijven. In de Taagdelta in Portugal staan duizenden grutto's in de modder. Ineens draaien alle grutto's hun kop naar één kant als er een bruine kiekendief aankomt. Dat levert een bijna kunstzinnig beeld op. Of dat

beeld van een nestcamera waar een koeiensnuit opeens komt kijken wat er onder die nestbeschermer zit. Humor! Bijrollen zijn weggelegd voor boeren Piet en Wim, die in hun bedrijfsvoering rekening houden met weidevogels. De kievit en andere vogelsoorten komen ook voorbij, net als enkele insecten.

Er worden wel veel zijpaadjes ingeslagen. Een boer die zijn gezicht wast, of een bevallende koe bijvoorbeeld. Bij uitstapjes naar de IJslandse grutto zijn prachtige beelden van een actieve vulkaan, maar die leiden wel af van 'onze' grutto's.

Net als bij eerdere films van Smit registreert *Grutto!* zonder waardeoordeel. Hoewel dat knap is, is een beeld van een grutto door de scope van een Frans jachtgeweer voor mij iets te objectief. Pas aan het einde van de film wordt in enkele tekstblokken ingegaan op de treurige toestand van de grutto's in Nederland. Na de film bleef ik zitten met de vraag hoe het dan verder moet? Kunnen we de grutto wel voor Nederland behouden? En zo ja, hoe dan? Op die vragen komt geen antwoord.

Voor iedereen die zoals ik is opgegroeid in een landschap vol weidevo-

gels, is het een *trip down memory lane*. Met zulke fantastische natuurfilms zijn we verwend in Nederland. Deze prachtige film raad ik iedereen aan!

Melchior van Tweel

Grutto! De reis van onze nationale vogel
Ruben Smit Productions